

Práce zdravotní sestry Marie Poustecká, roz. Maláková, * 9.11.1921 Miluše

Volyně, jaro památného roku 1944. Končila sice nacistická okupace, ale pokračovalo násilí, utrpení nevinných lidí, vzájemné vyvražďování Ukrajinců a Poláků. Osvobození Volyně umožnilo nám, volyňským Čechům, účastnit se osvobozování naší nepoznané historické vlasti. Již předtím jsme se s bratrem Michalem rozhodli, že vstoupíme do čs. vojenské jednotky v SSSR a jakmile se v Lucku objevila odvodní komise, přihlásili jsme se u ní spolu s mnohými spoluobčany naší obce Miluše. Již za nacistické okupace jsem delší dobu pracovala v Lucku jako laborantka v lékárně a proto mne po odvodu v dubnu 1944 zařadili na nemocniční oddělení 1. zdravotního praporu. Bombardování železničního uzlu Šepetovka při přesunu naší 1. čs. brigády do Bessarabie bylo moje první bezprostřední poznání hrůz války. Byla to však jen malá ukázka toho, co nás po základním a odborném výcviku čekalo po nasazení do bojů. První boje 1. čs. armádního sboru byly nešťastné, těžké a zvláště u Machnówky byly i pro nás zdravotníky velmi náročné. Byly to stovky těžce a lehce raněných, kterým jsme poskytli první ošetření a zajistili odsun do týlu. Všichni jsme pracovali bez oddechu, do úmoru a jako v transu, šokovaní nečekanou situací. V údobí nejtěžších bojů jsem byla zařazena na obvaziště štábní roty, sbírala raněné přímo na bojišti, poskytovala jim první pomoc. Přímý zásah miny do budovy, která nám po krátkou dobu poskytovala jakési bezpečí, byl i pro mne osudný. Vyrvaná prkna a trámy se rozlétly na všechny strany a úlomek trámy mne zasáhl do hlavy. Napůl omráčená a nahluchlá jsem ustupovala společně s ostatními. Výbuch dělostřeleckého granátu způsobil téhož dne mé druhé zranění. Střepiny mi zasáhly obě nohy, zranění bylo tak závažné, že jsem myslela na nejhorší. Na šest týdnů se nemocnice stala mým domovem a zpět ke zdravotnímu praporu jsem se dostala v bojích na Slovensku. Znovu nastaly nepřetržité služby u lůžek raněných. Probdělé noci a lidská bolest se staly nerozlučnou součástí našeho života. Bylo pro nás nesmírně těžké vidět a spoluprožívat tolik utrpení mladých lidí a nakonec přes veškerou péči lékařů a nás zdravotních sester je vidět i umírat. Lékaři a my sestry jsme pracovali téměř bez odpočinku, spali jsme často ve stoje a u vědomí odpovědnosti za životy trpících jsme se při tom jako podvědomě snažili bezchybně plnit své povinnosti. Trocha spánku byla největší odměnou. Lůžková oddělení byla rozmístěna většinou ve školách a leželi v nich těžce ranění. Lehce ranění byli v okolních domech a ve zdravotních stanech. S úctou dodnes vzpomínám na práci lékařů našeho 1. zdravotního praporu. Na MUDr. Engla, MUDr. Englovou naši „mámu“, MUDr. Škvařila a další. Společně se sovětskými lékaři a českými zdravotními sestrami zachránili stovky lidských životů. U 1. zdravotního praporu nás bylo kolem 40 děvčat, většinou z Volyně. Některá pracovala na chirurgickém oddělení, jiná na obvazištích, v lékárně a na jiných odděleních. Boje pokračovaly a lidskému utrpení jako by neměl být konec. Svidník, Prešov, Levoča, Sv. Petr, Liptovský Mikuláš a osvobozování dalších obcí a měst znamenalo další raněné a mrtvé a pro nás zdravotníky plné nasazení ve dne v noci. Vytoužený konec války jsme zažili až na Moravě a na ten májový den nelze nikdy zapomenout. Definitivní tečkou za válkou byla slavnostní přehlídka v Praze. Pro mne a řadu děvčat však práce zdravotních sester pokračovala až do roku 1946, kdy jsme byly demobilizované. Volyňské ženy a dívky po boku svých otců, bratrů a mužů přispěly svým dílem k osvobození ČSR. Zdravotní sestry spolu s lékaři zachránily tisíce mladých životů.

Litoměřice v květnu 1998.